

SETMANARI ILUSTRAT, DE LITERATURA, NOVAS Y ANUNCIS

Dedicat ab preferència al desarrrollo de la vida teatral de Catalunya

PREU: 15 CENTIMS — SURT LOS DISSAPTES

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

En Barcelona . . . Ptas. 2 trimestre
 Fora ciutat . . . » 2 »
 Los suscriptors del interior reben las obras del
 folletí encuadernadas

DIRECTOR

D. Joan Brú Sanclement

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Carrer de las Cabras, 13, 2° (Bussó à la escala)

PREUS DE CADA NÚMERO

Número corrent 15 cénts.
 Donant avís se passa á domicili sense
 augment de preu

!! 17 Octubre 1896 !!

Ja som al dia ab tant d' afany esperat per nosaltres.

Lo TEATRO REGIONAL, la primera de las Revistas que avuy veuhen la llum á Catalunya escritas en nostre hermos idioma, la que te per divisa estimular al jovent en lo noble conreu de las bellas lletras, la que sempre ha inspirat son esperit de crítica en lo més recte sentiment de justicia, avuy Lo TEATRO REGIONAL compareix á l' Audiencia en Judici Oral y Públich, y seurá en lo vilipendiós banquet dels acusats, ab lo cap alt y l' ànima tranquila, representat per la persona de nostre estimat company D. Joseph Ximeno Planas.

La causa de la persecució de que som objecte, no pot ser pera nosaltres més honrosa, representem la independencia de la crítica y la dignitat de nostra literatura teatral arrosegada per lo fanch del plagi per un home que hauria de callar avergonyit devant de las ussurpacions literarias per ell comesas, y que mal aconsellat ha emprés lo camí de la seva pretesa revindicació, fent processar á instancia de part al crítich que ha evidenciat la seva manera de procedir.

Per aixó no temem lo fallo dels tribunals, donchs la vritat representada per la pública opinió está del nostre costat.

Per aixó serà de memorable recort la fetxa *17 Octubre 1896*.—LA REDACCIÓ.

Crónica

Ab quin afany espera l' pobre paràssit de ciutat tenir dos ó tres dias d' esplay, pera gosar lluny del trevall diari, de omnímoda llibertat, devallant als rierals y escalant las montanyas pera ferse un tip de Naturalesa.

S' agafa el tren, s' pren passatje per un punt qualsevol, s' baixa y allavors, á la aventura; fins que s' hagin escoltat els dias de *permis*.

Ab aqueix intent y fent per uns pochs dias de burgés, vareig anar á Valls, una de las poblacions mes aixeridas de Catalunya, y una de las que encare no coneixia. Es un poble molt ben situat en una frondosa plana, ahont s' hi cull de tot, poble sa y rabassut, com ho demostra la típiça costum de sos *castells*. Es gran y espayós, ab bonas casas novas, una iglesia major, mes gran que artística, Asilo de pobres, Hospici y Banch. Trovantlo massa gran encare pera mos intents, vareig allargarme fins á Alcover, un dels mes vells y fornits pobles de la província de Tarragona.

Alcover está assentat al peu de una montanya, que s' la primera de una extensa cordillera. En l' antigó de sas casas y la tortuositat de sos carrers, empedrats de palets cantalluts, y en la irregularitat de sas murallas, avuy convertidas en casas, inclús sas quadradas torres, ressucita á l' època àrabe.

En la plassa n' hi ha dugas de casas, que recordan l' Alcàzar de Sevilla y l' Alhambra: llàstima que estan cayent á bocins.

En un de sos extremes te un antiquissim temple mitj ruinós, fet de pedra esmoladora, el qual s' apoya en una groixuda torre d' estil moro, de la mateixa pedra. Las portaladas son bisantinas, y l' interior, sègons diu qui l' ha vist avants de aparadarlo, també. Ab tota seguretat que es una de las iglesias mes vellas de Catalunya, y es verament llàstima que no s' fassi res pera conservarla.

En el lloc mes elevat del poble, s' alsà la iglesia parroquial, tan gran, casi, com la nostre Betlém, y quina construcció te certa analogia ab la mateixa. Es tota de pedra lluanca, y te un gros campanar á mitj fer. L' interior es desfregat, com la majoria de las iglesias de poble, l' altar major, magnífich y gran, d' un barroch no molt carregat; resulta magestuós; els zócats d'aqueix altar, inclús algunas estàtuas y relleus, son de marbre blanch y negre.

Devant del poble s' extent per tots indrets el Camp de Tarragona, sempre vert y frondós, y allí, al horitzó s' destaca la vella Tarraco, sobre

una llenca de mar. La immensa y verdejanta plana está plena de masías y poblets; l' terreno es pedregós á no poguer més, y l' riu «Gloriet», que passa al peu de la població, está obert á la roca viva, y s' pot dir que no te riberas. Darrera la montanya que fa de llit al poble, s' endinzen al cel els monts de Prades y Ciurana y l' elevat Montrial.

En aqueix poble tan pintoresch, viu el jove poeta En Joseph Aladern, un dels de Catalunya que ab mes energia combat pera l' triomf del progrés y la evolució social.

La casa de l' Aladern es visitada pera tots els escriptors-regionals que van á veurer el *Camp*, y es un dels edificis millors del poble per sa construcció, puig ben cla demostra en sa esbelta fatxada de pedra, que fou casa feta per palau, y avuy serveix de celler.

Una victoria pera la democracia.

En una casa senyorial hi viu un poeta que canta l' poble y pel poble.

Anar á Alcover y no arribarse á Reus, no pot ser; Reus es la segona població del Principat, y no se li pot negar la visita; sobre tot anant tan á la vora. Reus cada dia creix més, l' casco antich está voltat com el de Barcelona, per un ample carrer que n' diuhen l' *Arrabal*, y que, com la Ronda de la ciutat condal, cambia de nom. Mes allá del Arrabal, hi ha la ciutat nova, ab la espayosa plassa de Prim, ab un hermos monumet á dit general, y magníficas casas porticadas, l' teatro Fortuny, la Fonda de Lòndres, immens edifici del sigle passat. La plassa te quatre hermosos candelabros de gas de cinch brochs. Los señors Puig Augé, director del *Somàtent*, y Marca Boada, redactor del mateix diari, s' encarragaren de ferme veurer lo mes notable de la ciutat.

L' antiga y preciosa casa dels Bofarulls, que te un luxós saló, adornat al gust del sigle passat y quin extens sostre conté una munió de quadros pintats al fresch, ostentant en las parets grans quadros al oli, de assumptos històrichs, y quatre bustos dels quatre primers borbons, en mármol, colocats en los ànguls. Ls trossos de paret no coberts pels quadros ó pels numerosos adornos daurats, estan pintats al fresch, y sembla talment fet d'ahir. Las demés habitacions responen á la magestat d' aqueix saló.

Després visitarem las Casas Consistorials, la Fonda de Lòndres, que te un bonich saló del sigle passat, tan notable, si be no tan gran ni expléndit com el de la casa Bofarull. El «Centre de Lectura», popular en tot Catalunya, y la parroquia de Sant Pere, bonica iglesia górica del sigle XVI, que va esser feta malbé al construir la capella Margarit, avuy altar del Sagrament. En

aqueixa capella hi han dos magnífichs panteons de marbre dels Margarits, plens de filigranas escultóriques, y al costat d' un d' ells la llosa que guarda l' cor de En Fortuny.

Desde'l campanar's veuen 37 poblacions, proper pujarhi es precis bufar mes de 37 vegadas.

**

Sembla ahir que l'autor dramàtic dels *sablassos literaris* va estrenar *La Suripanta*, y vagin contant l' temps que ha passat.

Avuy al mitj dia deu veurers la causa en l' Audiencia, armada pel plagiari contra l' crítich que descubrí l' plagi, y tant per la índole del assumto, com per las ilustradas personas que en las declaracions intervenen, crech que la vista serà sustanciosa.

Avuy sabrém positivament si pot ó no pot exercirse en Espanya, la professió de crítich.

A. LLIMONER.

Teatro Catalá

PODERÓS CABALLER ES DON DINER

Juguet cómich en un acte, original de D. Joseph Bernadó y March. Estrenat lo dia 10, en lo Teatro Lope de Vega (Assitätich.)

Encara que son argument no conté gaire novetat, está presentat ab variació de tipos que donan animació al assumto.

Peca sols de massa extensió, per quin motiu alleugerida d' alguna de las escenas, guanyaria molt la bondat de la obreta, que ja tal com s' estrená sigué rebuda ab aplauso.

L' execució surtí regular, donchs á pesar de notarshi falta d' ensaig, la desempenyaren ab molt interés las senyoras Gené y Valero y 'ls senyors Valero, Torres, Segura y Bernadó.—X.

¿QUE 'N SORTIRÀ ?

Monólech en vers, original de D. L. Almerich. Estrenat lo dia 11 del corrent, en la reunió familiar «La Lira».

Lo millor elogi que de dita producció pot ferse, es dir que son jove autor senyor Almerich, tingué que sortir á l' escena per acallar els aplausos ab que la nombrosa concurrencia l' demanaba.

Trevalli ab fe lo jove autor, que poch á poch se va lluny.—S.

LA IGUALTAT DE CLASSES

Drama en tres actes, en vers, original de D. Joan Manubens y Vidal. Estrenat lo dia 11 en l' Associació «Centre Morals».

A cada nova obra que presenta aquest jove autor, se nota en ell progressos importants en lo domini del art dramàtic. Te aquesta última una exposició y desenllás que son bona prova de lo que havém dit, donchs tenen factura de bona escola.

En quant á la idea que preté fer dominar moralment en lo drama, potser queda algo desvirtuada pér son final, si be está ben demostrada durant tot lo trascurs de l' obra.

La versificació es cuidada y de mérit en alguns dels passatges més importants.

L' autor sigué demanat ab aplauso, del que 'n participaren los encarregats del desempenyo senyors Saigí, Rosich, Pradell, Saló, Mañá, Juliá, Puig, Moner, Mercadé, Sanmartí y nen Jordá.—X.

NOBLE VENJANSA

Drama en tres actes y en vers, original de D. Esteve Serra. Estrenat la nit del 11 d' Octubre en l' «Associació de Catòlics», de Sabadell.

Es la primera obra que ha escrit son jove autor y en ella denota que no li faltan coneixements en l' escena, y ha sortit airós de la seva empresa.

Està ben versificada y ab llenguatge apropiat.

No escassejaren los aplausos tant per los intérpretes com per l' autor, que sigué demanat en tots los actes y varias vegadas al final de l' obra.

La enhorabona al senyor Serra, en espera d' altre nova producció.

JOAN FARELL.

Com moltas

Quant erats fadrina, Quima,
semblavas un figuri
per lo eleganta que anavas
volguent sempre presumí.

Mes ara, que ja ets casada,
observo que t' has deixat,
y si algú ton cambi nota
dius que ja l' tens enganyat.

Jo crech qu' ets tú qui t' enganyas
encara que 't sapia greu,
puig la casada que 's deixa
no hu duptis, va contra seu.

PERE MALLORQUÍ

La meva declaració

¿De quin llenguatge 'm valdré pera responder á las preguntas que se 'm dirigirán durant la acte d' avuy dissapte en la nostra Audiencia, y en lo qual tan interessadament dech intervernihi? ¿Será prudent tal com ho considero just usar la meva estimada parla catalana, la que verdaderament me surt del cor, la que sols escrich, la que sols parlo, la última que modularán mos llavis al espirar? ¡M' han aconsellat que no era prudent! ¡Qué de ferho aixís podria complicar la meva situació! Demostrat ja en lo fet d' haver presentat lo denunciant l' escrit meu traduhit al castellá.

Constí, donchs, que deuré espressarme, encara que malament, en castellá, no abdicant en aquells moments de la meva parla, si no pera que resplandeixi com més aviat millor, la vritat del fet de que 's tracta.

¡Quant t' anyoraré en aquells moments, oh hermosa parla catalana!

J. XIMENO PLANAS.

Emblema regionalista

L' ARBRE DE GUERNICA

L' acreditad establiment de cromo-litografia que don Nicolau Miralles poseheix en aquèsta ciutat, carrer de l' Unió, número 17, acaba de confirmar una vegada més lo bon nom de que gosa.

Nos referim á la execució del quadro que acaba de donar á llum, y que representa lo famós arbre de Guernica.

Es una magnífica oleografia en quina composició entran 18 tintas y la mida del quadro es de 55 X 88 cm.

Apart del procediment industrial fet ab pulcritut, que res deixa que desitjar per lo gust exquisit de la presentació de la obra, respiran en ella com á notas de art, la veritat del lloch, llum y colorit, lo qual revela que está presa la vista directament del natural.

Lo dibuix representa un robust roure en la plenitud de la vida y cobeja sota son brançatje un doser de pedras, format per 22 columnas corintias de 10 peus de alsada, ab coronament y frontispici, hont s' hi veu grabat l' himne *Guernicaco arbola*.

Sota dosser hi han set cadiras de pedra, ab las armas d'Espanya y Biscaya enllassadas.

A l' esquerra del arbre hi ha un edifici hont celebra sas juntas la diputació general.

Aquest arbre es lo emblema sagrat de las llibertats Bascongadas y es mirat en tota la Euskalerria, ab veneració gran.

Vist baix l' aspecte de que encarna l' idea de la llibertat de tot un poble, y per ser ell lo signe més antich al present de la llibertat regional, aquest quadro no duptem adornará las parets de las casas de tots los catalans, amichs com som de la germanó ab las comarcas del Nort de la Península Ibérica.

J. S.

¡Mare pobrel!

—¿Qué os apena, bona mare
que tan sens consol os mir?

—El doló el cor me destrossa
y per ell consol no tinch.

—Espliqueuvos bona mare,
pareu el vostre sospir,
si consol jo puch donarvos
el meu cor será felís.

—Calleu, calleu, bona amiga,
no hi há consol pera mí;
si llegisseu esta carta
com yo llegí l' he sentit!

Per ferme assaber—l' envia
un bon amich del meu fill
que servint al Rey se troba
á la vila de Madrid—

que'l fillet de mas entranyas
s' está per moments morint
y que vagi á veurel prompte
ants no siga al cementir.

—Correuhi, donchs, bona mare
per poderlo veure viu.

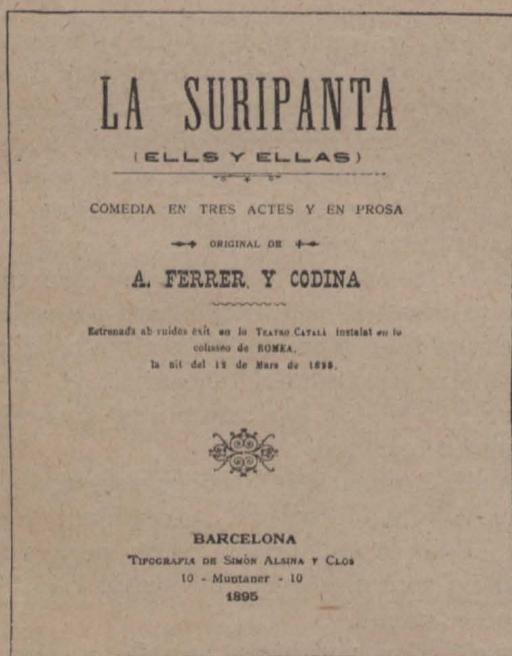
—¿Qui m' hi portará, oh amiga,
qui m' hi portará á Madrid?
En poc temps el tren hi porta
pro val diners... y no 'n tinch.

Els que son rics prou que hi pujan
(prou vegadas que ho he vist!
é hi van sols per darse gustos
sens que allá hi tingan cap fill!

—Oh senyor, si yo podia
com valtres aná á Madrit
á veure 'l fill de ma vida
com dona l' últim sospir!

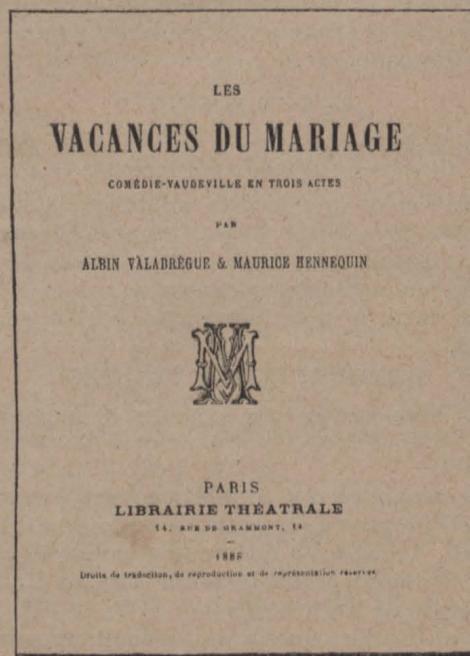
JOSEPH ALADERN.

LO FONAMENT DEL PROCÉS

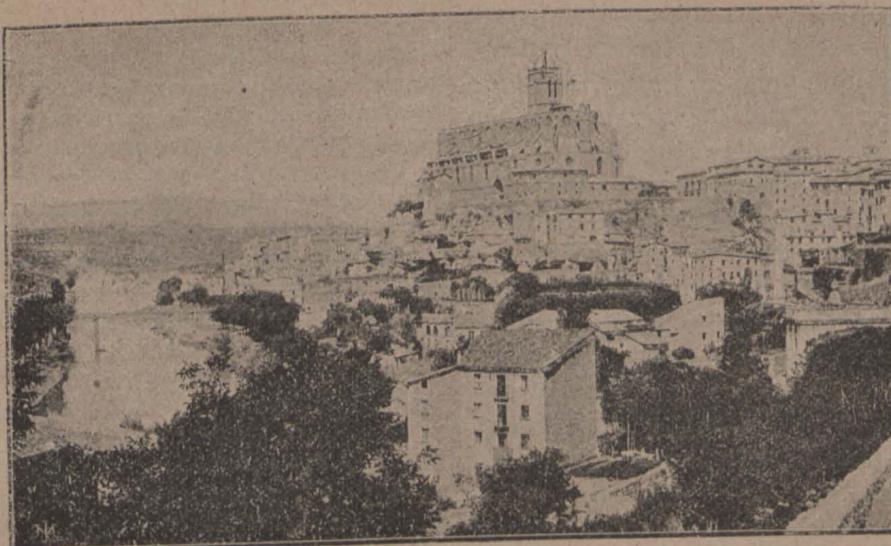
La obra donada com á original

(Fotografiat directe d'abduas portadas reduhidias á una meytat)

La obra plagiada

CATALUNYA PINTORESCA

Vista general de Manresa

Satisfacció íntima

Y ben íntima que vaig sentirla l' dijous, dia 8, en lo Teatro Romea hont inaugurarà la «Tertulia Catalanista, sas lluhidas funcions de temporada.

La obra triada fou una d' En Joseph M.ª Arnau, *En lo camp y en la ciutat.* No es de las de major forsa cómica del mestre sempre aplaudit, y aquesta circunstancia fa més pertinents las observacions que la reproducció escénica va suggerirme.

Consti que l' teatro estigué brillantment plé, y consti, altrement, que la comèdia senzilla, discreta, frescament concebuda, desenrotllada y enrahonada; sense extravagancies, sense dislocacions, sense frases xocarreras, ni xistes desguitarrats, ni desvergonyiments de cap índole, fou deliciosament escoltada y celebrada: no ab aquells esvalots de riallas grassas y escandalosas en harmonía ab lo que las promou; no ab aquella hilaritat excitada per atreviments pornogràfics, més ó menos accentuats, sino ab aquella jovialitat espiritual que fa honor á autor y á pùblic, porque no costa gens de dignitat al un ni al altre.

**

Resulta, donchs, que una comèdia antigua, pero literaria y moralment decorosa, encara agrada. Resulta que l' repertori del Arnau, fins el de segon orde, encara es viu y viable. Resulta que si el gust general del pùblic d' ara está trontollat y ordinariament pervertit, no falta sement de bella regeneració. Resulta que si no á tot el pú-

blich fí de sigle, á bona part d' ell es encara aplicable la famosa sentencia d' Iriarte:

*«Si le dan grano, come grano;
Si le dan paja, come paja.»*

Pero resulta també que, com que la palla avuy, al igual qu' en temps del gran faulista, va molt més barata que l' grá, es molt més fàcil prodigarla. Y si abundan los que se n' acontentan y en fan festa major, ¿cóm resistir á la tentació de regalársolen? Si ab palla—y no de la més sancera—pot ferse negoci de menors exigencias y més lucratiu que ab grá, ¿cóm no inundarne l' mercat? Plantejada financierament l' alternativa y demostrada ab los llibres de contabilitat que lo que dona més es lo que més se dona, ¿cóm argumentar en pró del grá... reaccionari?

Es difícil y es ingrata tasca; més perxo val la pena d' utilitzar rahons ó arguments com lo de la representació de la precitada comèdia: arguments de fet, que no exigeixen habilitats d' enginy; que convenceen perque no son de pura pensa, sinó de pura comprobació; de la de altres dos célebres versos castellans:

*«Los muertos que vos matáis
Gozan de buena salud.»*

**

No pretench significar, ab lo indicat, que las Empreses teatrals degan atemperarse á puritanismes literaris renyits ab los seus interessos y que, á la fí, serían contraproducents fins pels qui no tranzigeixen ab res que no porti l' aygua al seu molí.

Ni menos desitjo sostenir cap mena d' exclusivisme en favor de determinadas tendencias, per molt agradables que 'm sigan.

La tolerancia artística ampliament entesa y practicada, sense puerils ni hipócritas restriccions; la tolerancia que deixa al autor lliure de patrons d' Etica y d' Estética amaneradas, no imposantli altre códich ni altre aturador que 'l de la propia decencia per garantia segura de la dels altres: aqueixa tolerancia, racional y fecunda, filla genuína del nostre temps y gloria d' ell, no sols se comprehen, sino que deu considerarse exigible de tota entitat com de tot individuo que no necessiti caminadors. Aqueixa tolerancia es expressió lògica de la llibertat, y 's fá tan estimable y respectable com antipática y odiosa la que es sols asseguransa de lo estrafalari y llicencios.

Lluny, donchs, del propòsit á que respón lo present article l' pretendre cap exclusiva ó cap privilegi á determinat género d' obras dramáticas.

Tot lo contrari de semblant pretensió. En la escena catalana, com en la de per tot arreu, convé 'l noble tracte de tots els géneros: desde la més fantasiosa ó més heròica tragedia, al més fotogràfich y entremaliat saynete; desde 'l drama de tesis trascendentals, á las comedias d' antítesis ultra-bulliciosas; desde las peripecias més complicadas de melodrama, á las més ingénues y menos amanidas notas del monólech.

No sols cal procurar vivament la manifestació de tots els géneros, sino fomentar la convicció de que 'l conreu del major número possible de ells, contribueix, per doble rahó de varietat y de contrast, á que recíprocament s' afavoreixin.

**

Res de privilegiar obras del género de las del Arnau,—com no 's privilegian, en terras de Castella, las obras moratinianas y bretonianas;—pero res de deixarlas sistemàticament excluidas, ni indignament postergadas. Res d' arreconar, com trastos vells é inservibles, comedias de mérits permanents, ab mira lucrativa no sempre abonada pels resultats, y tot sovint desenganyada del pá d'ahir per la fam del endemá.

Tal pretensió s' funda en lo expressat al comens: en la representació de la recordada comèdia devant de numerós públich que la galantejà com ella 's mereix, confirmant l' acert ab que la «Tertulia Catalanista» va triarla per obra inaugural de la temporada.

Per mols anys puga fer semblants obras, en companyía de quants contribuiren al èxit exemplar y consolador de la bonica comèdia del Arnau. Per molts anys se reproduxeix en lo públich la satisfacció íntima qu' en lo present articlet he volgut consignar y celebrar.

J. RIERA Y BERTRAN.

Survey de fora

SANT MARTI DE PROVENSALS.—En lo teatro de la societat «La Alianza», lo dia 4 del corrent, se posá en escena per la companyía de D. Manuel Panadés, lo drama del inmortal Soler, *Lo rector de Vallfogona*, surtint la execucio molt ajustada.

Diumenge últim en lo «Círcul Republicà Nacional», la companyía de D. Miguel Rojas, posá en escena un drama castellá y la pessa *Carambolas*, en la que 's distingiren la senyoreta Alegret y 'ls senyors Guixer, Botey y Ubach.

Lo dia 3, en l' «Ateneo», s' hi doná una representació de *Lo somni de la Ignocencia*.—B.

SANT ANDREU DE PALOMAR.—Molt favorescudá se vegé la funció organisa per uns quants joves y celebrada en lo «Centre de Contribuyents», lo dia 3 del corrent, en honor al insigne poeta Mossen Jacinto Verdaguer. Formaren part del important programa lo monólech *L'Emigrant*, los idilis *El toc de oració* y *La cigala y la formiga*, y la comèdia *La padrina*, essent esmerat lo desempenyo.

La concurrencia sortí molt complacuda del acte, del qual, descontats gastos, quedaren 232 pessetas de benefici pera 'l poeta á qui s' honrá.

Diumenge, dia 4, se doná una escullida funció en lo «Cassino Andresense», per la companyía que dirigeix D. Miquel Sirvent. S' hi representá 'l monólech *Justícia humana*, essent molt ben desempenyat per lo senyor Sulé.—R.

MATARÓ.—Los días 3 y 4, en lo teatro Principal, s' hi donaren representacions de ópera italiana, baix la direcció del Mtre. D. Francisco Pérez Cabrero.

Diumenge últim, debutá la companyía Tutau, posant un drama d' Echegaray y 'l sainete catalá, publicat per aquest periódich, *Lo gech d' en Migranya*, original de D. Teodoro Baró.—F.

BADALONA.—Diumenge últim, inaugurarà la tempora da d' hivern en lo teatro Zorrilla, la companyía dramàtica que dirigeix lo primer actor D. Jaume Martí. Forman tant important companyía los aplaudits artistas senyoras Galcerán, Guerra, Munt, Sala, Sanz y Zamora, y 'ls senyors Carnicer, Casals, Gotarde, Guilemany, Guitart, Martí F. y H., Martínez, Massuet, Ribas, Roure y Virgili.

Formá part de la funció inaugural, la bonica pessa *A mitj camí*.—P.

REUS.—Diumenge, dia 4, en la societat «El Alba», s' hi doná una representació de la obreta *Entrar per la finestra*, ab molt bon desempenyo, sobressurtint la senyoreta Barceló y 'l director senyor Cubells.—D.

SITGES.—La funció catalana que la societat «Lo Rebrot», doná últimament en lo Prado Suburense á benefici del Sanatori de la Creu Roja de Barcelona, deixá 250:35 pessetas.

Lo resultat es expléndit y més tractantse de donatius particulars.—E.

TARRAGONA.—Lo dissapte últim debutá en lo teatro Principal, la companyía d' ópera italiana que dirigeix lo senyor Vehils y composta per molt bonas parts, entre elles la célebre contralt senyoreta Massoni, la que sent filla d' aquesta antiga ciutat, ha vingut per donar cumpliment á sos campàtrics.

Han donat ab gran èxit dues representacions, essent un triomf pera dita senyoreta Massoni y demés artis-

tas que l' accompanyaren. Estan anunciadas ya funcions pera l' dijous, dissapte y diumenge.

En lo «Centre Calalá», diumenge va donarshi una funció extraordinaria. S' hi representaren los dramas *Cor de roca* y *Lo misatje de un capdill*, que varen ser presentats ab molta propietat, distintgintshi notablement en lo primer l' aficionat senyor Serra.

Ha sigut firmada la contracta de la companyia Bonaplata, que deu comensar próximament á actuar en lo avants dit teatro.—J. N.

LAS CORTS.—Molt animada ha sigut, considerant las circumstancies que actualment s' atravessan, la festa major d' aquesta pintoresca població. Lo dia 13 assistirem, atenent á galant invitació, al embàlat que aixecá la important societat «La Barretinense», que s' vegé concorregut per grān número de lluhidas parellas, que s' entregaren ab ardor á las delícias dels balls qu' executava una nutrida orquesta.—S.

SABADELL.—En lo teatro Euterpe, la companyia Colomer posá en escena lo més gros esperpent coneugut, que prou ho es en comèdia, ho resultá més posat en sarsuela. Llāstima de trevallo del mestre Fita en posar música en una cosa de tan mal profit. Se veu que la direcció de la companyia encare no vol entrar en rahó suprimint d' un cop tals obras del seu repertori.

Lo pùblic comensa á escamarse.

Al Camps de Recreo, la companyia dirigida per Miguel Muñoz, un actor de la companyia Guerrero, feu son debut ab un drama d' Echegaray.

En l' «Associació de Catòlichs», després de l' estreno del drama *Noble venjansa*, qual ressenya va apart, se representá la bonica pessa *De rebot*, que satisfé y halagá molt á la numerosa concurrencia que omplenava lo saló.—J. F.

MANRESA.—En lo teatro Conservatori, diumenge se despedí la companyia dramàtica del senyor Bonaplata, representant una obra castellana del mentat actor.

Per demà está anunciada una funció catalana, en la que hi pendrà part la distingida primera actriu seyyoreta donya Concepció Llorente y aplaudits aficionats d' aquesta ciutat.

Forman lo programa, l' estreno del drama en tres actes y en prosa *Indaleci*, y la pessa *Gelos*, abduas obras originals del jove autor don Ignasi Torruella y Tomás.

Los programas y cartells anunciadors d' aquesta funció, han sigut redactats en nostra llengua materna.—C.

Novas

Acaba en lo número d' avuy la divertida comèdia *La vida al encant*, comensada en lo folletí del número passat.

Al número vinent se publicará complerta la bonica sarsuela *Lo Diari d' en Brusi*, lletra y música de don Abelardo Coma, representada ab gran aplauso infinitat de vègadas. En lo desempenyo sols hi intervenen dues persones.

Per las moltes cartas rebudas y l' gran número de personas qu' ns han manifestat lo propòsit d' assistir á la Vista del Judici oral pùblic, que tindrà lloc á las 12 d' aquest demà en la Sala 2.ª d' aquesta Audiencia, ab motiu del procés Ferrer-Ximeno, es d' asse-

gurar que l' acte s' veurá concurregudíssim, manifestació de simpatia á la nostra defensa, que de cor agrahirém.

Diumenge últim morí en aquesta ciutat, D. Andreu Cazurro, celebrat actor del Teatro català.

Cazurro feya anys que vivia retret, no actuant en lo teatro, de quin renaixement formá part integrant, donchs que son nom va l' costat d' importants personatges de gran número de las millors obras de nostre teatro.

Lo nom de Cazurro ha sigut en altre època brillant estrella de l' escena catalana. Lo finat era pare de la tan anyorada célebre dama jove Rosa Cazurro, que també viu retirada fa molts anys de la nostra escena. Rebi ella y demés familia lo sentit pésam de LO TEATRO REGIONAL, per tan sensible perduda.

Lo senyor Molgosa, digne administrador de lo Teatro de Novetats, nos suplica fem pùblic son agrahiment á tots sos amichs y coneuguts per haber contribuït á redimir del servey de las armas al seu segon fill.

Cumplim ab gust l' encàrrech y no per haverhi contribuït ab lo que nostras escassas forças permeteren, si no ab la satisfacció de veurer que una vegada més, ha pogut evidenciarlse la simpatia que sent tothom que s' honra ab lo tracte de dit senyor. Sa bondat de sentiments, arriba á mostrarse en lo cas present fins á desitar que l' seu agrahiment se l' fassi constar extensiu á n' aquellas personas amigas que per motiu qualsevol no pogueren contribuïrhi.

Noticia interessantísima.

La important societat «Tertulia Catalanista», que actua tots los dijous en lo Teatro Romea, una de las que conta ab major número d' abonats y la única que sols posa en escena obres catalanas, te près l' acort de NO REPRESENTAR CAP MÉS OBRA DE LAS QUE PORTAN LO NOM DE D. ANTON FERRER Y CODINA.

Nostra enhorabona á tan sabia y discreta societat, que ha sapigut aixecar la bandera de la dignitat literaria.

Doném desde las nostras columnas las mes expresivas gracias als senyors Aladern, Puig, Augé, Marca y Tosquellas, pels obsequis que tributaren á nostre company de Redacció A. Llimoner, en sa excursió pel Camp de Tarragona, y estém esperant que ns tornin la visita, pera demostrarshi nostre afecte coral.

Un D. Juan Tenorio á trossos, es lo títol que porta un semi-monólech que un aplaudit autor está acabant, qual estreno tindrà lloc dintre pochs días en una important societat de Barcelona.

La revista *La Enciclopédica*, que veu la llum á Granollers, publicarà dintre pochs días un número extraordinari destinat á conmemorar lo Certamen únicament celebrat pel casino d' aquella vila. Van en dit número diferentas vistes del mencionat cassino, y l' retratos del Jurat y dels autors premiats.

Pròximament se inaugurarà un important teatro, instalat á Sant Martí de Provensals, en la societat «La Aurora Martinense.»

Serà de molta cabuda, y lo decorat corre á càrrec

de distingits artistas, podent assegurar-se que la primera representació s' hi donarà per la vinent festa major, 11 del pròxim Novembre.

ROMEA.—S'ha posat últimament la preciosa comèdia de D. Conrat Roure, titulada: *Qui mes mira...*

La «Tertulia Catalanista» dijous formà son programa ab las importants produccions *Una olla de grills y Viatge de boda*.

Per ahir nit, estava anunciat l'estreno de la pessa *Sanás y parells*, que segons notícies fidedignas es la mateixa que ab lo titul de *Pares y nones* se representà en la última temporada teatral del derruhit «Circo Equestre».

ELDORADO.—Dimecres s' hi donà l'benefici del genial Novelli. No es d'estranyar, per lo tant, que l'teatre se vegés concorregut com no acostuma á veurers en las demés funcions, y aixó que Novelli en tal vellia no podia fer més que lo que ja te per costum, ferho magistralment be, al igual que cada nit.

NOVETATS.—Tal com suposarem en nostra anterior, las successivas representacions de *Mefistótele* han millorat notablement á la execució de la primera. Així ho ha patentisat lo públich ab sos entusiastas aplausos á tots los artistas y al mestre director Petri.

Pera dissapte está anunciada la primera representació de la òpera *La Gioconda*.

GRANVÍA.—Dimars, ab l'òpera *Marta* debutà la confrat senyoreta Obiol, deixeble del mestre Ferrara. Obtingué una acullida per demés satisfactoria, donehs sa bonica veu y bona escola de cant se guanyá lo favor del públich, que li prodigá entusiastas aplausos.

Dijous s' hi donà la primera representació de la bonica opereta *Giorno è notte*.

FRONTÓN BARCELONÉS.—Lo partit jugat diumenge últim, tenia la novetat del debut del pelotari Larralde. Jugaren Larralde y Egusbar, contra Tacolo y Guruceaga; apuntantse aquets lo tanto 40, quant los altres tant sols estaban al 30.

Larralde, degut á que feya bastant temps estava retirat de la cancha, no resultà lo que se'n esperava, demostrant, per aixó, possehir un joch net y bonica boleá, per lo qual esperém veure l'millor en partits successius.

FRONTÓN CONDAL.—Los partits jugats lo dimars de aquesta setmana, eran á benefici del Sanatori que'n aquesta ciutat sosté la «Associació de la Creu Roja».

En lo primer què lluytaren en Portal y Pequeño de Abando, contra el Chiquito de Ondárroa y Navarrete, tingué que sorprendres al trobarse en lo tanto 24 los primers y al 23 los segons, per indisposició del primer de dits pelotaris. A continuació s'combinà altre partit á 25 tantos entre los mateixos pelotaris, sustituïnt á Portal en Gamborena. La lluya resultà competidíssima y agradable, quedant la victoria per Gamborena y el Pequeño de Abando.

MARQUÉS DE LA MINA.—Diumenge á la nit se representa en aquesta important societat, *Tal hi va que no s'ho creu y La por*.

LA LIRA.—El dia 11, á la tarde, se posá en escena *¿Qu'en sortirà? y Dos fills*, en quin preciós drama s' hi feran applaudir los senyors Mozo, Malet, Gou, Casals, secundats pels senyors Gómez, Coronel, Gelabert y Morales.

LOS CANTADORS.—Diumenge passat s' hi posá en escena un important drama castellà en tres actes, distingintshi la senyoreta Matilde León, y 'ls senyors Vila,

Ballart, Marqués y Permayer, obtenint mols aplausos, especialment lo segon, que desempenyá ab gran discreció son difícil paper.

Per lo dia 25, se prepara una funció extraordinaria, á benefici de la dama jove senyoreta Carmen Turrez, representantse la tan celebrada sarsuela del senyor Colomer *Lo somni de la Ignorancia*.

CASTALIA.—Baix la direcció del primer actor D. Pere Terrés, se representá diumenge á la nit l'excelent drama de Pitarra *Las joyas de la Roser*, en quina producció s'hi distingiren notablement la senyoreta González y 'ls senyors Terrés, Escardó, Baldebey, Pelegrí, Mingueu y demés qu'hi prengueren part.

WAGNER.—Aquesta distingida societat, qu'actua en lo local del «Círcul de la Esquerra del Ensanche», doná lo passat diumenge, ab lluhidíssima concurrencia y esmerada execució, una representació del drama del inmortal Soler *Las joyas de la Roser*, distingintshi los senyors Llach y Feliu, que en los papers de Bernat y Melció respectivament, foren aplaudits ab justicia. Los secundaren ab bon acert la senyora Pepita Pardellans y los senyors Durany, Sanjuan y Piñana.

ASSIÁTICH.—Satisfet pot estar lo beneficiat D. Joseph Bernadó de la funció que d'aquell caràcter hi doná dissaparé á la nit, tanta signé la concurrencia que hi assistí. Lo drama *Carlos de España* va ser posat ab aparato y una novetat pocas vegadas vista en teatros de primer ordre. Tal signé lo pendrehi part la numerosa banda de cornetas y tambors del primer batalló d'artillería de plassa. Per cert que tocà ab gran ajust una brillant *Retreta portuguesa* baix la direcció del mestre de la banda D. Manel Núvoa, á qui, junt ab sos deixables, lo públich tributá merescuda ovació.

En lo drama posat ab molt bona direcció per D. Llorenç Valero, secundaren ab discreció las senyoras Valero y Gené y els senyors Fages F., Estany, Núvoa, Segura, Font, Lopez, Arias y el beneficiat.

S'estrená ademés una comèdia del senyor Bernadó, quina ressenya va en floch corresponent.

CENTRE MORAL.—Diumenge á la nit inaugurarà la temporada aquesta important associació, estrénant un drama quina ressenya va en la secció de Teatro Català del número present. Després se doná una representació de la sarsuela *Cápsulas Mäuser*, llibre del senyor Manubens y música del senyor Palau, la qual va fentse cada vegada més agradable per lo inspirada.

Cul de sach

En l'Audiencia.

—¡Com hi ha remon, no ho acabó pas d'entendrer! Si l'qu' està assentat al banch dels acussats, es qui precisament va descobrirli l'plagi de l'obra, que va oferir 5,000 pessetas al qui li demostrés tal cosa, cóm diantre 'ha tingut... valor pera ferlo venir á seurer aquí?

—¡Veuará!... ¡Potser es per donàrashi devant de tot-hom!

X.

AVÍS.—Tots quants desitjin tenir enquadrernat l'exemplar de *La vida al encant*, poden desde avuy verificar lo cambi en l'Administració, Cabras, 13, 2^on. Entregant los folletins en bon estat y la cantitat de 10 céntims de pesseta, se 'ls cambiará per altre exemplar enquadrernat ab las corresponents cubertas.

Las cubertas soltas valen 5 céntims.